Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 68 (4784).

6 АПРЕЛЬ ЖУМА 1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКА ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Республика чорвадорлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, давлатга гўшт сотиш биринчи квартал халқ хўжалик планини 139,3 процент, сут сотиш планини 110,6 процент ва тухум сотиш планини 132 процент қилиб бажардилар.

Ўтган йил биринчи кварталидагидан 8,8 минг тонна кўп — 17,5 процент ортиқ гўшт (тирик вазнда), 8,9 минг тонна кўп — 9,3 процент ортиқ сут ва 18,7 миллион дона кўп — 16,5 процент ортиқ тухум тайёрланди.

Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областлари давлатга гўшт, сут ва тухум топшириш халқ хўжалиги квартал планларини ортиғи билан бажардилар.

Чорвачилик маҳсулотлари сотиш давом этмоқда.

Далаларнинг ва фермаларнинг меҳнатчилари ҳозирги вақтда ўзларининг куч-қувватларини қўзилатиш кампаниясини, ем-хашак экинлари экишни муваффақиятли ўтказишга, моллар ва паррандалар сонининг ўстирилишини таъминлашга, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини оширишга, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришга қаратмоқдалар.

ЧИГИТ ЭКИЛЯПТИ

Меҳрали ўн беш гектарлик ерни текислаб, бороналаб бўлаёзганди, бригадир Шукри ака келиб қолди.

— Ҳорманг, Меҳрали, — деди бригадир, — этакдаги картага ҳам бугун борона солиб тугатсангиз керак.

— Этакдаги эмас, пастки картани ҳам қўлдан чиқараман, — дадиллик қилди Меҳрали.

Шукри Асланов бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили 85 гектар ердаги пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил олган эдилар. Бу йил эса 89 гектар ерга чигит экиб, ҳосилдорликни 36 центнерга етказиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳозир карта четлари текисланиб, чигит экишга тайёр қилиб қўйилди. Бригаданинг фахри ҳисобланган механизаторлардан Меҳрали Юсупов ва Диловор Аббосовлар чигит экиш агрегатларини созлаб, далага олиб чиқдилар. Танлаб чигит экиш бошлаб юборилди.

И. СИДДИҚОВ,
Пискент районидаги Калинин номли колхоз.

◆ ОБЛАСТИМИЗ колхоз ва совхозларида чигит экиш тобора оммавий тус олмоқда. Қуёш чарақлаб деҳқонни шоширяпти. Бепоён далалар қудратли моторларнинг гуруллашига тўлган. Кафтдек текис, майин ва юмшоқ тупроққа зарбдор йилнинг барака уруғи қадаляпти. Карта четларида ранг-баранг гулга кирган ўрик ва шафтолилар кишининг кайфиятини кўтаради. Пискент районидаги Калинин номли колхознинг миришкор пахтакорлари ҳам чигит экиш суръатини кун сайин оширяпти. Чигит яхши тайёрланган, етилган майдонларгагина экилмоқда. Суратда: (чапда) моҳир механизатор А. Раҳмонов, (ўнгда) чигит экиш пайти.

ХЕЛЬСИНКИДАГИ ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШДА

ХЕЛЬСИНКИ, 5 апрель. (ТАСС махсус мухбири). «Финляндия» конгресслар саройи залида кеча кечқурун дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида совет-финляндия шартномаси имзоланган куннинг 25 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Тантанали йиғилишда У. К. Кекконен ва Н. В. Подгорний нутқ сўзладилар.

У. К. Кекконен ва Н. В. Подгорнийнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қизғин қарсаклар билан бўлиниб турди.

Н. В. Подгорний икки мамлакат ўртасида мустаҳкамланаётган дўстлик белгиси сифатида гулдурос қарсаклар остида фин халқига Ленинград мастерлари қўли билан тайёрланган Кремль сурати солинган чинни вазани тақдим қилди.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ ИЛМИЙ-МЕТОДИК КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон идеология ходимларининг илмий-методик конференцияси Тошкентда уч кун давом этди. Конференция қатнашчилари КПСС XXIV съездининг талаблари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида» қилган докладидаги қоида ва хулосалар асосида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви иқтисодий таълими қандай аҳволда эканлигини ҳар томонлама таҳлил этдилар.

Республикалар компартиялари Марказий Комитетлари пропаганда ва агитация бўлимларининг раҳбарлари, область, шаҳар ва район партия комитетлари секретарларининг қилган докладлари ва ахборотларида партия ташкилотлари тўплаган тажриба умумлаштирилди. Жумладан, Ўзбекистон, Қозоғистон, Туркманистон ва Қирғизистонда баъзи партия комитетларининг махсус назарий семинар ва мактаблар ташкил этганлигига ижобий баҳо берилди. Раҳбар ходимлар бу семинар ва мактабларда марксизм-ленинизмнинг актуал проблемаларини, партиянинг энг муҳим қарорларини ўрганмоқдалар. Адабиёт ва санъат ходимларини ғоявий жиҳатдан чиниқтиришга катта эътибор бераётган Ўзбекистон ва Тожикистондаги ижодий союзлар партия ташкилотларининг тажрибаси маъқулланди.

Конференцияда Тошкент партия ташкилотининг кадрларга иқтисодий билим бериш соҳасидаги иши қайд қилиб ўтилди. Шаҳар партия комитети меҳнат коллективларида, районларда ва умуман шаҳарда иқтисодий ўқишнинг комплекс перспектив планини ишлаб чиқди. Бу план халқ хўжалигининг турли соҳаларида ўқишнинг ягона формаларини кўзда тутади, ўқишнинг ташкил этилишини самарали контроль қилиб туриш ва пропагандистларни ўз вақтида тайёрлаш имконини беради.

Конференцияда раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқиши ва иқтисодий таълимини янада takомиллаштириш, идеология ишининг ана шу муҳим соҳасида бўлган камчиликларни тезроқ бартараф қилиш зарур эканлиги таъкидлаб ўтилди.

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР

Ўзбекистондаги ҳунар-техника билим юртлари беш йиллик давомида республиканинг халқ хўжалигига 250 минг ёш ишчи ва механизатор тайёрлаб юборади. Бу мактаблар борган сари ёшларга касб ўргатиш ва ишчилар синфи сафларини тўлдиришнинг асосий мактаби бўлиб қолмоқда. Халқ хўжалигини ривожлантириш ва ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш юзасидан КПСС XXIV съезди қўйган вазифалар ишчилар учун ўринбосарлар тайёрлашни тинмай такомиллаштириб боришни талаб қилади. Ҳунар-техника таълими ходимларининг 5 апрелда Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгаши мана шу муҳим вазифаларни қандай қилиб қисқа муддат ичида бажариш масалаларини муҳокама қилди. Кенгашни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Р. Х. Абдуллаева очди.

«Ҳунар-техника таълимини янада такомиллаштириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат Комитетининг раиси Х. З. Калонов доклад қилди.

Илгариги беш йилликлардагига нисбатан тўққизинчи беш йилликда ёш ишчилар ва механизаторларни ўқитиш учун маблағлар анча кўпайтирилди. Ҳунар-техника таълими системасини ривожлантириш учун капитал маблағлар 37 миллион сўмдан зиёд кўпайтирилди. Республикадаги 160 та билим юртида 65 минг йигит ва қиз турли касбларни эгалламоқда.

Беш йиллик планда ҳунар-техника таълими системасини янада ривожлантириш истиқболлари кўзда тутилган. Умумий ўрта таълимга ўтиш шу системани такомиллаштиришнинг муҳим босқичларидан бири бўлади. 1975 йилда билим юртларини битириб чиққан 50 минг киши касбни эгаллаш билан бирга етуклик аттестатини ҳам олади.

Республиканинг ишчилар синфига муносиб ўринбосарлар тайёрлаш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Билим юртлари қурилишини ғоят тезлаштириш зарур — беш йилликнинг охирида юздан ортиқ янги ўқув комплекслари ишга туширилиши лозим. Корхоналарда таълим базаларини яхши жиҳозлаш, таълим-тарбия процессини такомиллаштириш муҳим вазифадир.

СССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат Комитетининг раиси А. А. Булгаков ўз нутқида КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ҳунар-техника таълими системасини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш соҳасидаги муҳим, актуал масалаларга тўхталиб ўтди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими В. Г. Шипунов қатнашди.

Кенгаш иштирокчилари ҳунар-техника билим юртлари барча педагогик коллективларига ва ўқувчиларига, министрликлар, идоралар, база корхоналари, колхозлар ва совхозларнинг ходимлари, республиканинг бутун жамоатчилигига мурожаатнома қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).

А. Н. Косигиннинг Швеция сафари

ГЕТЕБОРГ, 4 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Расмий визит билан Швецияда меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин бугун Гетеборг шаҳрининг меҳмони бўлди. А. Н. Косигиннинг бу сафарида Швеция Бош министри У. Пальме унга ҳамроҳ бўлди.

Гетеборг — Швециянинг энг муҳим саноат, савдо-сотиқ, илмий-техника ва маданий маркази, шунингдек Скандинавиянинг энг йирик транспорт портидир. Автомашиналар, шарикоподшипниклар ишлаб чиқарадиган корхоналар, кемасозлик корхоналари шу шаҳарда жойлашган.

А. Н. Косигин СКФ концернига қарашли шарикоподшипник ишлаб чиқарувчи заводларнинг бирини бориб кўрди. Совет ҳукуматининг бошлиғи завод цехларини кўздан кечирди. Ишчилар ва инженер-техник ходимлар Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмонни самимий табрикладилар.

А. Н. Косигин заводда Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар шарафига берилган нонушталик зиёфатда нутқ сўзлади.

Шундан кейин А. Н. Косигин, У. Пальме ва уларнинг ҳамроҳлари денгизда сайр қилдилар, кечқурун эса Гетеборг муниципалитетининг меҳмони бўлдилар.

ПИЛЛАМИЗ—ТИЛЛАМИЗ

Ўтган йили областимиз пиллакорлари ипак қурти боқишнинг прогрессив усулларини жорий қилиб пилладан мўл ҳосил етиштирдилар ва зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Баҳордаги ноқулай об-ҳаво туфайли Бекобод, Бўка ва Янгийўл районларининг бир қатор хўжаликларида тутлар жиддий зарарланди. Шуни эътиборга олган ҳолда деҳқонларимиз тутзорларни яхши парвариш қилдилар. Қўшимча озиқлантириб, қондириб суғордилар. Қурт боқиш даврида тут баргларидан тежамкорлик билан фойдаланилди.

Кейинги йилларда пиллачилик мутахассисларини ўқитишга яхши эътибор берилмоқда.

1971 йилдан бошлаб Ўрта Осиё ипакчилик илмий тадқиқот институти қошида пиллакорларнинг малакаларини ошириш мақсадида курс ва семинарлар ўтказилмоқда. Лекциялар ўқиш учун малакали мутахассислар жалб этилган. Бу машғулотларда асосан пиллачиликни ривожлантириш, ипакчиликни саноат асосига кўчириш масалалари илгари сурилмоқда. Бундан ташқари ҳар қайси районда махсус пиллачилик курслари ташкил қилинди. Ўтган йили область бўйича ташкил қилинган семинарларда 17508 қурт боқувчи, 358 агротехник, 481 қурт уруғи очирувчи ва 135 пиллачилик мутахассиси ўз малакаларини оширдилар.

1972 йилда пиллакорларимиз қўлга киритган муваффақиятларнинг муҳим омилларидан бири қурт очириш хоналарининг мавсумга сифатли тайёрланганида бўлди.

Бултур область бўйича ипак қуртини жонлантириш мақсадида 242 та инкубатория ташкил қилинди. Уларда тўкилган қурт уруғи белгиланган вақтда, яъни тут новдаларида 4—5 та барг пайдо бўлганда жонлантирилди. Ҳаво ҳарорати паст келган ўтган йилги шароитда қуртларни агротехника қоидалари асосида боқилганлиги, касалликларга чалинтирилмаганлиги жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Ипак қуртларини жадал усулда боқишга алоҳида эътибор берилди. Натижада қурт боқиш мавсуми 20—22 кунда тугалланди. Давлатга пилла сотиш плани 9 кунда бажарилди.

Пилла тайёрлашнинг кейинги вақтларда қисқа муддатда ва ошириб бажарилишида пиллакорларимизни моддий рағбатлантириш тадбирлари ҳам катта роль ўйнамоқда. Кейинги икки йил мобайнида область қишлоқ хўжалик ва пиллачилик бошқармаси, область совхозлар тресты, область комсомол комитети, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш министрликлари ишчи-хизматчилари ҳамда озиқ-овқат саноати ишчилари касаба союзининг область комитетлари томонидан пилла қуртини боқиш ва давлатга сотиш бўйича энг яхши кўрсаткичларга эришилганлиги учун область социалистик мусобақасининг шартлари ишлаб чиқилиб эълон қилинмоқда.

Ўтган йили областимизнинг улкан хирмонига қатор районлар, колхоз ва совхозлар муносиб ҳисса қўшдилар. Бўкаликлар давлатга пландан ташқари 30 тонна, Оққўрғон пиллакорлари 40 тонна, Янгийўл 29 тонна, Бекобод райони 27 тонна, Ўрта Чирчиқ райони 23 тонна, Пискент 22 тонна, Оҳангарон 29 тонна, Бўстонлиқ район пиллакорлари 18 тонна пилла сотдилар.

Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози пиллакорлари 108 қути қурт боқиб, пландаги 5800 ўрнига 10 минг 438 килограмм «кумуш тола»» етказиб бердилар. Ҳар бир қутидан олинган ҳосил 96,6 килограммга тўғри келди. Оққўрғондаги Свердлов номли колхозда ҳар қути ипак қуртидан 91, Бўстонлиқдаги «Хўжакент» совхозида 85 килограммдан пилла териб олинди.

Областимизда ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам йил сайин пилладан юқори ҳосил олаётган, пиллачилик касбини улуғлаётган кишиларнинг номлари кўпчиликка маълум, Оққўрғонлик Насима Абдураҳмонова, Нусрат Мирпочаева, Дилором Хусанова, Ойниса Холбекова, Оҳангарондан Тошбуви Йўлдошева, Тошбуви Бойқориева, Сотти Қўчқорова, бекободлик Турсун Каримова, Шакар Раҳимжонова, бўкалик Руқия Охунжонова, Юқори чирчиқлик Сабоҳат Нусруллаева, Бусора Қорабоева, Цой Любовь ва бошқалар ана шундай пешқадам пиллакорлардандир.

Ўтган йили мусобақа ғолибларидан областимиз бўйича 525 киши фахрий ёрлиқ, пул ва қимматбаҳо совғалар билан мукофотландилар. 30 киши туристик путевка билан Болгария Халқ Республикасига, 100 киши Халқ хўжалик ютуқлари виставкасига бориб келди.

Партия ва ҳукуматимиз пиллакорларнинг ҳалол меҳнатларини юксак баҳоламоқда. Оққўрғон районидаги Насима Абдураҳмонова, Дилором Ҳусанова, Калинин районидаги Нозим Ҳалилова, Бўстонлиқ районидаги Роҳат Муллабоева, Юқори Чирчиқ районидаги Турди Хайруллаевалар Ленин ордени олдилар.

Кейинги йилларда областимиздаги кўп хўжаликларда ипакчиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратишга катта аҳамият берилмоқда.

Қўлга киритилган ютуқлар билан бирга ипакчилик соҳасида баъзи камчиликлар ҳам бор. Областимизда 167 та хўжалик ипакчилик билан шуғулланади. Лекин Оққўрғон районидаги «Ленинград», «Ленинизм», Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Коммунизм», «Правда», Янгийўл районидаги Фрунзе номли, Карл Маркс номли, Калинин районидаги Ильич номли, Навоий номли, 13 хўжаликда пилла тайёрлаш плани бажарилмади. Бу хўжаликлар давлатга 18 тонна кам пилла сотдилар. Бундан ташқари 34 колхоз ва 12 совхозда ҳар қути ипак қуртидан олинган ҳосил ўрта ҳисобда 50—60 килограммданга, 9 колхоз ва совхозда 40—50 килограммданга тўғри келди. Давлат планларининг бажарилмай қолишига ва ҳосилдорликнинг жуда паст бўлишига баҳорги қурт боқиш мавсумига қониқарсиз тайёргарлик кўрилганлигидир. Бундан ташқари қурт боқиш агротехникасига эътиборсизлик билан қаралганлигидир. Қурт боқиладиган хоналар яхши дезинфекцияланмаган ва оқланмаган, ипак қуртининг нормал ўсиши, ривожланиши учун жойлар етарли тайёрланмаган. Шамоллатиш режимига эътибор берилмаган. Ниҳоят ипак қуртипилла ўраш даврида етарлича дасталар билан таъминланмаган. Натижада кутилган ҳосил олинмади.

Ўтган йили мавсумда Бекобод районидаги «Победа» ва Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозларида ҳар бир қурт боқувчининг етиштирган пилласининг сифатини алоҳида ҳисоблаш тажрибаси ўтказилган. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда қабул қилиш пункти очилиб, лаборатория ташкил қилинган. Колхоздаги лаборантлар ҳар қайси пиллачининг топширган маҳсулот сифатини ёзиб борди. Бу ижобий натижа берди. Натижада ана шу хўжаликларда пилланинг сифати 1971 йилдагига нисбатан юқори бўлди, даромад ошди.

Тажрибали пиллакорлар шу кунларда пиллачиликда қизғин дамлар бошланганини сезиб кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни амалга оширмоқдалар. Зарур тайёргарликларни кўрмоқдалар. Улар тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида янги марраларни эгаллаш, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун интилмоқдалар.

Г. МИРКОМИЛОВ,
область партия комитетининг инструктори.

◆ КАЛИНИН районидаги Охунбобоев номли колхозда чорвачиликнинг барча тармоқлари, жумладан қуёнчилик ҳам тез ривожланмоқда. Қуёнбоқар Надя Оветкова боқаётган қуёнлар айниқса тез кўпаётир. Суратда: ўртоқ Н. Оветкова.

Ж. Тўраев фотолари.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 5 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — чигит экилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — бажарилиш проценти, тўртинчи стун- маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида), бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Янгийўл	1233	5,5	1455	41,8
Бекобод	1006	4,7	1475	83,1
Юқори Чирчиқ	239	2,9	560	29,4
Пискент	192	1,4	939	61,9
Ўрта Чирчиқ	165	0,7	391	32,1
Бўка	121	0,6	674	35,7.
Оққўрғон	—	—	2130	54,2
Калинин	—	—	711	39,0
Оржоникидзе	—	—	162	11,1
Бўстонлиқ	—	—	90	10,6
Оҳангарон	—	—	157	6,7
Область бўйича:	2956	2,1	8734	39,4

ЯНГИ АГРЕГАТ

Тошкентдаги агрегат заводи Тернополга редукторларнинг дастлабки партиясини жўнатди. Бу механизмлар бирданига олти қаторнинг ҳосилини йиғиштириб оладиган янги лавлаги кавлаш агрегатининг ишчи органларини ҳаракатга келтиради. Бу техника ҳозирда ишлаб турган икки қаторли комбайннинг ўрнини эгаллайди.

— Бу йил биз ««Тернопольсвеклокомбайн» заводига 20 мингга яқин редуктор етказиб берамиз, — деди агрегат заводининг директори О. Новицкий. Корхонамиз лавлаги қазиб оладиган техникани ишлаб чиқаришда ГДР ва Болгариядан келган ҳамкасблар билан бирга қатнашмоқда. Завод ўзининг асосий маҳсулоти — пахта териш машиналарининг кучлантирувчи узатмаларини ишлаб чиқаришни камайтирган ҳолда, редуктор ишлаб чиқаришни қисқа муддатларда ўзлаштирди. Бунга эришишда редукторни унификациялаш қўл келди. Янги редукторларда кўп нусхада ишлаб чиқарилаётган ўттизга яқин деталь қўлланилди. Завод «ички тармоқ стандартини» жорий этиш ҳисобига редукторлар типлари сонини деярли икки баравар камайтирди.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРЛАРИ

(XIII чақириқ VIII сессияси)

ОБЛАСТДА АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИ ВА КЎПРИКЛАР ҚУРИШ ВА ФОЙДАЛАНИШНИНГ АҲВОЛИ ҲАМДА УНИ ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Н. И. Белоусовнинг «Областда автомобиль йўллари ва кўприклар қуриш ва фойдаланишнинг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, меҳнаткашлар депутатлари область Совети шуни таъкидлайдики, барча совет халқи қатори область меҳнаткашлари ҳам мамлакат социал-иқтисодий ривожланишининг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан илмий жиҳатдан асосланган программасини амалга ошириш, тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили топшириқларини бажариш учун кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар.

Областнинг иқтисодий ва социал-маданий тараққиётининг тобора ўсиб бораётган кўламлари йўл қурилишини ҳар томонлама кенгайтириш, автомобиль йўлларидан фойдаланишни яхшилаш, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, савдо ва аҳолини транспорт хизмати билан таъминлаш вазифасини энг муҳим вазифалар қаторида илгари сурмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1967 йил 31 майдаги «Маҳаллий автомобиль йўлларини қуриш ва ремонт қилишда давлат, кооператив корхоналари ва хўжалик ташкилотларининг иштироки тўғрисида» Фармони областда обод автомобиль йўллари қурилишини анча кенгайтириш ҳамда йўл қийинчилигига барҳам беришда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига катта ёрдам берди.

Ҳозирги вақтда барча колхоз-совхозлар, саноат корхоналари, шаҳарлар, район марказлари, темир йўл станциялари ва бошқа аҳоли пунктлари Тошкент шаҳри билан магистрал йўллар, қаттиқ қопламали йўллар билан боғланган.

Фақат саккизинчи беш йиллик ва тўққизинчи беш йилликнинг икки йили ичида областда қаттиқ қопламали 1927 километр йўл, катта сувлар устига қурилган 3163 метр ҳажмда кўприк қурилди.

Йўл ташкилотлари тузилишини такомиллаштириш юзасидан баъзи бир ишлар амалга оширилди. Умумий фойдаланиш аҳамиятидаги йўллар тармоғидан область аҳамиятига эга бўлган 2000 километрдан ортиқроқ узунликдаги йўл ажратилди ҳамда ана шу йўлда доимий ремонт қилиш ва сақлаш хизмати ташкил этилди. Областнинг барча районларида йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси ва участкалари тузилди, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ишлари олиб борилмоқда.

Областнинг маҳаллий Советлари, кўпчилик колхоз ва совхозлари кейинги йилларда хўжаликларнинг ички йўллари аҳволини яхшилашга эътибор берадиган бўлиб қолдилар.

Шулар билан бир қаторда меҳнаткашлар депутатлари область Совети таъкидлайдики, партия тўққизинчи беш йилликда саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда илгари сурган жуда катта иш кўламлари автомобиль йўллари тармоғини ривожлантириш суръатларини анча тезлаштиришни, мавжуд йўлларни ремонт қилиш ва сақлаш соҳасидаги ишларни тубдан яхшилашни талаб этмоқда.

Бироқ автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармаси айрим меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари йўл қурилишини янада жадаллаштириш, бажарилаётган ишлар сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш учун мавжуд бўлган имконият ва резервлардан тўла фойдаланаётганлари йўқ.

Умумий фойдаланиш аҳамиятидаги енгил типли йўлларнинг айрим тармоғи интенсив ҳаракат талабларига етарли жавоб бермаётир. Айниқса, бу ҳол Тошкент шаҳри ва областнинг бошқа шаҳарларига кираверишдаги йўлларда кўп рўй бермоқда.

Корхоналар ва ташкилотлар, колхозлар ва совхозлар маблағлари ҳисобига қурилган автомобиль йўллари йўлдан фойдаланиш хизмати йўқлиги сабабли бузилиб кетмоқда, катта моддий зарар етказмоқда.

Область маҳаллий Советлари саноат, транспорт, қурилиш ва бошқа корхоналар ҳамда хўжалик ташкилотларини умумий фойдаланиш аҳамиятга эга бўлган автомобиль йўлларини қуриш ва ремонт қилишга етарли даражада жалб этмаётирлар. Лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқлиги ва материаллар билан таъминланмаётганлиги натижасида маблағ бўлгани ҳолда йўллар, кўприклар қурилиши тўхтаб қолмоқда. Капитал маблағларни кўпчилик объектларга сочиб юбориш ҳоллари рўй бермоқдаки, бу қурилишни узоқ муддатларга чўзиб юборишга олиб келмоқда.

Автомобиль йўллари қурилишининг сифати кўп ҳолларда қониқарсиз олиб борилмоқда. Йўллар қурилишини лойиҳалаш пайтида ҳаракат интенсивлигини тўғри ҳисобга олинмай жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Такомиллашган қопламаларни сув чиқадиган ва чўкадиган ерга ўрнатиш, йўлларни сифатсиз материаллардан қуриш ҳоллари содир бўлмоқда. Бу ҳол автомобиль йўлларининг хизмати муддатини қисқартириб юбормоқда.

14-кўприк қурилиш бошқармасининг ҳозирги мавжуд ишлаб чиқариш қуввати областнинг кўприк қурилиши соҳасидаги эҳтиёжларини қондираётгани йўқ.

Йўл техникасидан қониқарсиз фойдаланилмоқда, кўпчилик ҳолларда машина ва механизмлар бир сменада ишламоқда, эҳтиёт қисмлар билан таъминланмаган, бекор туриб қолишга йўл қўйилмоқда.

Йўл-эксплуатация ташкилотлари автомобиль йўлларидан тўғри фойдаланишга етарли аҳамият бермаётирлар, ҳамма жойларда ҳам майда камчиликлар ўз вақтида бартараф қилинаётгани йўқ. Шунинг натижасида йўлларнинг бузилиб кетиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Автомобиль ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш тўғрисида етарли ғамхўрлик кўрсатилмаётир, кўпчилик йўлларда ҳайдовчилар, пассажирлар, автотуристларга хизмат кўрсатиш йўлга қўйилмаган. Автозаправка станциялари, техника хизмати кўрсатиш станциялари, савдо, умумий овқатланиш корхоналари қурилиши секин олиб борилмоқда.

Йўл-қурилиш ва эксплуатация ташкилотлари малакали инженер-техник ходимлар билан тўла таъминланмаган. Зарур ишлаб чиқариш ва уй-жой-маиший шароитларнинг йўқлиги сабабли мутахассис кадрлар қўнимсизлиги катта. Автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармаси, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари йўлларни қуриш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш масалалари билан етарли даражада шуғулланмаётирлар, йўллар қурилиши планларининг бажарилиши ва йўллардан фойдаланиш қоидаларига риоя қилиш учун корхоналар, қурилиш ва ташкилотлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан тегишли даражада талабчанлик қилмаётирлар.

Меҳнаткашлар депутатлари область совети қарор қилади:

1. КПСС XXIV съездининг кенг тармоқли обод автомобиль йўллари бунёд этиш суръатларини тезлаштириш соҳасидаги қарорларини оғишмай амалга ошириш, айниқса қишлоқ жойларида йўллар қуриш ва реконструкция қилишни таъминлаш меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетларининг, йўл-қурилиш ва эксплуатация ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблансин.

2. Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармаси зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилсин:

а) капитал маблағлар ва моддий-техника ресурсларини кўпчилик объектларга тарқатиб юбориш практикасига барҳам бериш чоралари кўрилсин, қурилиш муддатларини қисқартиришга эришилсин. Йўл ишлари сифати учун йўл-қурилиш ташкилотларининг масъулияти оширилсин. Йўл машиналари ва механизмларидан фойдаланиш самарадорлиги яхшилансин, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни айниқса йўлларни жорий ремонт қилиш ва сақлаш билан боғлиқ бўлган ишларни комплекс механизациялаш таъминлансин;

б) Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонига мувофиқ тушадиган маблағлардан биринчи навбатда областнинг энг муҳим ва ишга тушириладиган объектларида фойдаланилсин. Бу маблағлардан умумий фойдаланиш аҳамиятига эга бўлган автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш билан боғлиқ бўлмаган мақсадлар учун фойдаланишга йўл қўйилмасин;

в) ремонт базаси мустаҳкамлансин, йўл ташкилотлари ходимлари учун зарур ишлаб чиқариш ва уй-жой-маиший шароит яратиб берилсин.

3. Область план комиссияси, автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармаси, область коммунал хўжалик бўлими, область савдо бошқармаси, область матлубот жамиятлари союзи, район ижроия комитетларига 1973 йилнинг 15 майига қадар областнинг асосий автомобиль йўлларида меҳмонхоналар, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, техника хизмати кўрсатиш станциялари, автозаправка станциялари, йўлда ҳайдовчилар, пассажирлар ва автотуристларга хизмат кўрсатадиган бошқа объектлар қуриш бўйича тадбирларни ишлаб чиқиш вазифаси юклатилсин.

4. Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармасига шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ Советлари, давлат автоинспекцияси билан биргаликда йўллар ва улардаги иншоотларни қандай сақланаётганлигини назорат қилишни кучайтириш вазифаси топширилсин. Автомобиль йўллари қуриш учун ажратилган жойларда ўзбошимчалик билан бирон бир иш қилган ҳамда шу сабабли авария бўлишига йўл очган шахсларни қатъий жавобгарликка тортилсин.

5. Колхозлар, совхозлар ва корхоналарнинг раҳбарларига йўлларни ремонт қилиш ва сақлаш хизматини тузиш, доимий йўл бригадалари ташкил этиб, уларга зарур механизм ва транспорт воситалари бириктириб қўйиш тавсия этилсин. Махсус йўл техникаси қўлланиладиган капитал ремонт ишларини шартномалар бўйича йўл-қурилиш-ремонт, бошқармалари ва участкаларига топширилсин.

6. Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигидан қуйидаги масалаларни қараб чиқиш сўралсин:

а) область йўл қурилиши хизматларини комплектлаш учун автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармасининг заявкасига биноан мутахассисларни юбориш;

б) область йўл ташкилотларини битом, цемент, металл, механизм ва эҳтиёт қисмлар билан таъминлашни яхшилашда, асфальт-бетон массасини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини давлат стандарти талабларига етказишда, шунингдек янги давлат стандарти (10807—71) талабларига мувофиқ равишда йўлларга ўрнатиш учун зарур бўлган йўл белгилари тайёрлашда ёрдам кўрсатиш;

в) министрлик томонидан йўл ташкилотлари фаолиятини назорат қилишни кучайтириш ҳамда маъмурий район чегарасида умумдавлат, республика ва область аҳамиятига эга бўлган йўллар тармоғини йўл-қурилиш-ремонт бошқармаларига бириктириб қўйиш.

7. Шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ Советларига йўл қурилиш ва уларни ремонт қилиш планларининг бажарилиши юзасидан мунтазам равишда назорат ўрнатиш, Советларнинг сессиялари ва ижроия комитетларнинг мажлисларида вақти-вақти билан йўл хўжалигини ривожлантириш ва бу хўжаликларнинг базаларини мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилиб туриш топширилсин.

8. Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бўйича область бошқармаси, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари зиммасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Маҳаллий автомобиль йўлларини қуриш ва ремонт қилишда давлат, кооператив корхоналари ва хўжалик ташкилотларининг иштироки тўғрисида» фармонининг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган қўшимча чоралар кўриш вазифаси юклатилсин.

9. 1973—1975 йилларда областда йўллар ва кўприклар қурилишини тезлаштириш бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар тасдиқлансин.

Меҳнаткашлар депутатлари область Совети қатъий ишонч билдирадики, йўл ташкилотларининг коллективлари, қурувчилар ва эксплуатациячилар область автомобиль йўллари ва кўприкларини қуриш, улардан фойдаланишни тубдан яхшилаш учун ҳамма чораларни кўрадилар, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирадилар, 1973 йилда ўз олдиларига қўйилган вазифаларни муваффақиятли адо этиб, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини янги меҳнат ғалабалари билан якунлайдилар.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси
С. АСОМОВ.

Тошкент область ижроия комитетининг секретари
Қ. ҲИДОЯТОВ.

Тошкент шаҳри,
1973 йил, 26 март.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЙИЧА ДОИМИЙ КОМИССИЯСИНИНГ ИШИ ТЎҒРИСИДА ҲИСОБОТ

Халқ маорифи бўйича доимий комиссиянинг иши тўғрисида ўртоқ В. А. Лариннинг докладини тинглаб, меҳнаткашлар депутатлари область Совети шуни таъкидлайдики, доимий комиссия халқ маорифи бўлими билан биргаликда халқ маорифини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, ўсиб келаётган авлодга таълим бериш ва тарбиялашни яхшилашга қаратилган кўпгина ишларни амалга ошириб келмоқда.

Доимий комиссия ўзининг амалий фаолиятида область халқ маорифи бўлими ходимлари билан биргаликда жойлардаги маориф ишларининг ҳақиқий аҳволини синчиклаб ўрганмоқда ҳамда комиссия аъзолари бўлган депутатлар ва халқ маорифи органлари ходимларининг куч-ғайратларини мактаблар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ишида мавжуд бўлган камчиликларни тугатишга қаратиб келмоқда.

Ҳисобот даврида комиссиянинг 12 та мажлиси ўтказилиб, бу мажлисларда 15 масала муҳокама қилинди. Улар орасида мактаблар ва бошқа болалар муассасаларини янги ўқув йилига тайёрлаш тўғрисида, мактабларнинг ўқув-моддий базасининг аҳволи тўғрисида, болаларнинг ёзги дам олишини уюштириш тўғрисида, мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг иши тўғрисида мактабларда ўқув-тарбия ишларининг аҳволи ва бошқа масалалар бор.

Бу масалаларни қараб чиқиш пайтида доимий комиссия ўзининг таклиф ва тавсияларини ишлаб чиқди ҳамда область Совети ижроия комитетининг мажлисларига киритди. Таклиф ва тавсиялар бевосита ижрочиларга маълум қилинди. Ҳисобот даврида Совет сессиялари ва ижроия комитет мажлислари муҳокамасига тўрт масала киритилди.

Комиссия ташаббуси билан областнинг шаҳар ва районларида мактаблар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг ишини текшириш юзасидан бир қатор рейдлар ўтказилди. Ана шу рейдлар вақтида доимий комиссия аъзолари аниқланган камчиликларни тугатишда ёрдам бердилар.

Бироқ ана шу ютуқлар билан бир қаторда халқ маорифи бўйича доимий комиссия ишида камчиликлар ҳам бор.

Доимий комиссия область Совети ва ижроия комитет қарорларининг, шунингдек ўз тавсиялари ва таклифларининг қандай бажарилаётганлигини етарли даражада назорат қилиб бораётгани йўқ.

Энг муҳим масалаларни бошқа доимий комиссиялар билан биргаликда муҳокама қилиш тажрибаси қўлланилмаяпти.

Комиссия ўз ишида барча аъзоларнинг актив қатнашувига эришганича йўқ.

Меҳнаткашлар депутатлари область Совети қарор қилади:

1. Халқ маорифи бўйича доимий комиссиянинг ҳисоботи маълумот учун қабул қилинсин.

2. Доимий комиссиянинг асосий вазифаси Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Умумий ўрта таълимга ўтиш муносабати билан республикада халқ маорифини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорининг область шаҳар ва районларида бажарилишига ҳар томонлама ёрдам беришдан иборат деб ҳисоблансин.

3. Халқ маорифи бўйича доимий комиссияга қуйидаги вазифалар юклатилсин:

— область Совети ва ижроия комитетнинг халқ маорифи, ўсиб келаётган авлодни ўқитиш ва тарбиялаш масалалари бўйича қабул қилган қарорлари, шунингдек комиссиянинг ўз таклифлари ва тавсиялари қандай бажарилаётганлигини назорат қилишни кучайтириш;

— Комиссиянинг ўз мажлисларида мактабларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида, болалар ўртасида ўқув-тарбия ишларини яхшилаш тўғрисида, умумтаълим ҳақидаги қонуннинг бажарилиши тўғрисида, умумий ўрта таълимга ўтишни таъминлаш чоралари тўғрисида ва бошқа масалалар тўғрисида шаҳар ва район халқ маорифи бўлимлари раҳбарларининг ҳисоботларини тез-тез эшитиб туриш;

— доимий комиссиянинг ишида унинг барча аъзоларининг актив иштирок этишига эришиш.

4. Область Советининг ижроия комитетига доимий комиссияларнинг ишини ташкил этиш, уларнинг план ва тавсияларини амалга оширишда ҳар томонлама ёрдам бериш вазифаси топширилсин.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси
С. АСОМОВ.

Тошкент область ижроия комитетининг секретари
Қ. ҲИДОЯТОВ.

Тошкент шаҳри.
1973 йил, 26 март.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

И. ГАНДИНИНГ ТАБРИК МАКТУБИ

ДЕҲЛИ, 4 апрель. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди Бхилайдаги металлургия комбинатининг ишчиларига табрик мактуби йўллади. Бош министр мактубда комбинат ишчиларини 1972—73 йилда комбинатда эришилган катта муваффақиятлар билан табриклади. Бхилай ишчиларининг меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари улар олдига янги йилда янги вазифалар қўйишга имкон берди, дейилади Бош министр Индира Гандининг мактубида.

Бхилайдаги металлургия комбинати 1972—73 йилда планда белгиланганига нисбатан кўп маҳсулот ишлаб чиқарди. Планда 2,1 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарилиши кўзда тутилган эди. Ҳиндистон миллий план комиссиясининг қарорига биноан Бхилай комбинати 1973—74 йилда 2,25 миллион тонна пўлат ишлаб чиқариши лозим.

«СССР—БИЗНИНГ ДЎСТИМИЗ»

БАЙРУТ, 4 апрель. (ТАСС). Ироқ ташқи ишлар министри Муртад Саид Абдул Боқи Байрутда чиқадиган «Ас-Сайёд» ҳафталик газетасининг мухбири билан қилган суҳбатда «Совет Иттифоқи бизнинг дўстимиздир» деди.

«СССР, деб таъкидлайди у, ҳеч қандай шартлар қўймай, мамлакатимизга ҳар томонлама беғараз ёрдам бермоқда».

КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

АФИНА, 4 апрель. (ТАСС). Салоники шаҳридаги университетда кўпгина факультетларнинг эшиклари ҳали ҳам ёпиқ. Маъмурлар ўқув юртларида демократик ислоҳотлар ўтказиш учун курашаётган студентларнинг оммавий чиқишларини бостиришга уринмоқдалар. Студентлар шаҳарчаси яқинида полициянинг кучайтирилган нарядлари доимо патруллик қилиб юрибди. Университет ректори студентлар оммавий митинглар уюштирадиган бўлса ўқиш хоналарига полициячиларни чақираман деб таҳдид қилди. Студент активларининг қамоққа олинганлиги ҳақида хабарлар келиб турибди.

СССР — Финляндия шартномасининг 25 йиллигига

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Бугун икки қўшни давлат — Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида дўстлик шартномаси тузилганига 25 йил тўлди. 1948 йилнинг 6 апрелида Москва шаҳрида СССР билан Финляндия ўртасида имзоланган дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома ҳар иккала мамлакат учун катта истиқболлар очиб берди. Шунинг учун ҳам бу кун Советлар мамлакатида ҳам, Финляндияда ҳам муҳим тарихий сана сифатида кенг нишонланаётир. Ҳар икки давлат ўртасидаги шартноманинг муҳим томони яна шундаки, у турли системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши мумкинлиги ҳақидаги ленинча башоратнинг нақадар ҳақлигини исботлаб берди. Мана, чорак асрдирки, социалистик Совет Иттифоқи билан капиталистик Финляндия яхши қўшничилик муносабатларида, ўзаро ҳамкорликда тинч-тотув яшаб келяптилар.

Финляндия матбуоти, фин халқи ҳаётида муҳим воқеа бўлган бу шонли сана ҳақида кўплаб мақолалар эълон қилди. Хусусан, ана шу сана муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда қатнашиш учун президент У. К. Кекконеннинг таклифи билан Финляндияга ташриф буюрган СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Н. В. Подгорнийнинг сафари кўпгина газеталарнинг диққат марказида бўлди. Совет давлати раҳбарларидан бирининг Финляндияга келиши, — деб ёзади Хельсинкида чиқаётган нуфузли газеталар, — мамлакатларимиз ўртасида мустаҳкамлашиб бораётган дўстлик, яхши қўшничилик ва кенгайиб бораётган ҳамкорликнинг янги гувоҳидир. Финляндия ташқи сиёсий институти нашр этаётган «Улкополитика» журналининг навбатдаги сони шартноманинг 25 йиллигига бағишлаб чиқарилди. Унда мамлакат президенти Урхо Калева Кекконеннинг шонли сана муносабати билан табриги ҳам босилган. «Совет — Финляндия шартномасининг тузилишига олиб келган сиёсатнинг тўғрилигини ҳаёт исботлади, — дейилади шу табрикномада. — Ўтган йиллар давомида шартнома мустаҳкам ва доимий яхши қўшничилик муносабатларининг асосий ҳужжати бўлди».

Финляндия ташқи ишлар министри А. Карьялейнен Финляндия касаба союзлари марказий ташкилотининг шонли санага бағишланган семинарида нутқ сўзлаб, шартноманинг аҳамиятига юксак баҳо берди. Шартнома тузилганидан буён ўтган 25 йил ичида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги алоқалар анча кенгайди, деди у. Ижтимоий-сиёсий системалари турлича бўлишига қарамай, томонларнинг бир-бирига тўла ишонч ва қўшничилик муносабатлари яхши натижалар берди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам муносабатлари қандай натижалар бераётганини қуйидаги мисоллардан билса бўлади. Финляндияга совет газни етказиб бериш тўғрисидаги битимга мувофиқ СССР — Финляндия газопровод қурилиши бошлаб юборилди. Газопровод учун қувурларни Финляндия етказиб беради, қурилишни эса СССР амалга оширади. 1974 йилда Совет газини Финляндия саноати қабул қилади. Ер ости Юқори Тулом ГЭСи қурилиши Финляндия билан ҳамкорликда олиб борилди. ГЭС қурилишида 15 минг фин ишчиси иштирок этди. Кольскдаги учта электр станцияси, Таллиндаги 22 қаватли меҳмонхона Финляндия фирмалари иштирокида қурилди. Раах шаҳрида СССР ёрдамида қурилган металлургия заводи 1972 йилнинг ўзида 736 минг тонна чўян ва 768 минг тонна пўлат берди. Хельсинкидан 130 километр узоқликдаги Хестхельмен оролида қад кўтараётган иккита атом электр станцияси Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилмоқда. Финляндия эса ўз навбатида СССРга қоғоз саноати учун ускуналар етказиб бермоқда, Ленинград областидаги Светогор целлюлоза-қоғоз комбинатини кенгайтиришда ёрдамлашмоқда. Фин кемасозлари Совет Иттифоқи буюртмаси билан мингдан зиёд турли хил кемалар ясаб беришди.

Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида савдо-иқтисодий алоқалар кенгайиб бормоқда. 1972 йилнинг август ойида бўлиб ўтган юксак доирадаги учрашувларда бу борада маълум битимга келишилди. Финляндияда ўтаётган бугунги тантаналар икки дўст мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг, шу мамлакатлар халқлари ўртасидаги дўстликнинг ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганидан далолат беради.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

ЖАМОАТЧИЛИК ВАКИЛЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

БОНН, 4 апрель. (ТАСС). Ғарбий Германия жамоатчилиги турли доиралари арбоблари вакилларининг катта бир групп аси баёнотга имзо чекди. Улар бу баёнотда Германия Федератив Республикасидаги ўлкалар маъмурларининг Германия Коммунистик партияси аъзолари ва бу партияга яқин турган ташкилотлар аъзоларининг давлат муассасаларида ишлашини тақиқловчи қарорлар бекор қилинсин, деб талаб этадилар. Улар барча тараққийпарвар кишиларнинг манфаатларига зид бўлган ана шу камситиш чораларига қарши норозилик билдирадилар.

Баёнотни ёзган кишилар мамлакат жамоатчилигини ўлкалар маъмурларининг антидемократик қарорига қарши курашмоқ учун Германия Федератив Республикасидаги тараққийпарвар кучларнинг конференциясига тайёргарлик кўриш ва бу конференцияни ўтказишда актив қатнашишга даъват этдилар.

ЗАБАСТОВКАЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

КАТМАНДУ, 4. Непал «Ройял Непал эйрлайнз корпорэйшн» авиакомпанияси ердаги хизмати инженер-техник состави ва ходимлари эълон қилган забастовка бугун меҳнаткашларнинг ғалабаси билан тугади. Забастовка қатнашчилари ишдан ташқари ишлаганлик учун ва байрам кунлари ишлаганлик учун ҳақ тўлашни бекор қилувчи янги қоидаларга қарши норозилик билдирдилар. Авиакомпания иш ташловчиларнинг талабларини қондиришга ваъда қилди.

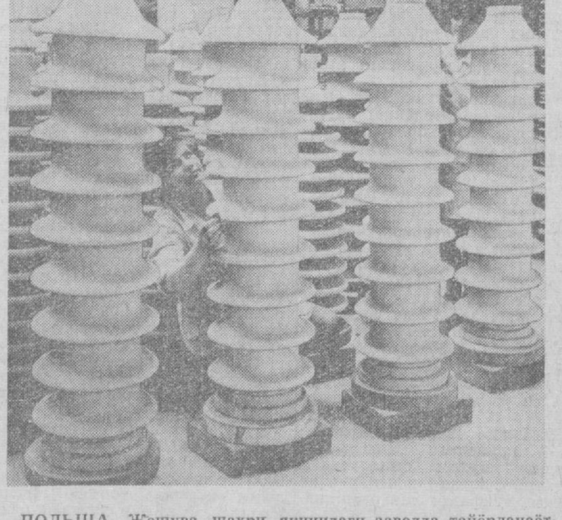

ПОЛЬША. Жешува шаҳри яқинидаги заводда тайёрланаётган юқори қувватли изоляторларга қардош социалистик мамлакатларда бўлган талаб ортиб бормоқда. Суратда: заводда тайёрланган изоляторларни кўриб турибсиз.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

«ЛАЙТНИНГ» ҲАЛОКАТГА УЧРАДИ

НИКОЗИЯ. 4. Кипрнинг Лимасол шаҳридан шарқроқда жойлашган Англиянинг Акротери ҳарбий базасида Англия ҳарбий ҳаво кучларининг «Лайтнинг» самолёти ҳалокатга учради. «Агон» газетасининг хабар беришича, учувчи парашютда сакраб омон қолган.

БИТИМНИ БУЗМОҚДАЛАР

ХАНОЙ, 3 апрель. (ТАСС). Сайгон армияси Вьетнам хусусида Парижда тузилган битимни очиқдан-очиқ бузаётганлиги ва ҳарбий иғвогарликни ҳамон давом эттираётганлиги тўғрисида Жанубий Вьетнамдан ҳаяжонли хабарлар келиб турибди. ЖВР муваққат революцион ҳукумати назорати остида бўлган районларни бомбардимон қилиш ва артиллериядан ўққа тутиш, Жанубий Вьетнам республикасига қарши Сайгон маъмурияти қилаётган террор ва зўравонлик Жанубий Вьетнамда тинчликка таҳдид қиладиган даражага етди. АПО агентлиги ўз хабарларида Меконг дельтасидаги вилоятларда, марказий Платода ва Сайгон районида Сайгон қўшинлари битимни бузаётганлиги тўғрисида сон-саноқсиз фактлар келтирмоқда. Жумладан, шу ҳақдаги хабарлардан бирида Сайгон маъмурлари кейинги икки ой ичида Митхо вилоятида ватанпарварлар назорат қилиб турган территорияни босиб олиш мақсадида 1500 дан ортиқ ҳарбий операциялар ўтказганлиги кўрсатиб ўтилган.

Адабиёт саҳифаси

МИНИАТЮРАЛАР

Инсон она деганчун ерни,
У ризқу рўз берар инсонга.
Инсон тўкиб пешона терини,
Зор этмайди ерни ҳам нонга.

* * *

Аждодлар бўлмаган авлодсиз,
Авлодлар зийнати аждодлар.
Авлодлар кулмагай аждодсиз,
Аждодлар зийнати авлодлар.

* * *

Тоғ бўлмаса дарё ҳам бўлмас,
Дарёларнинг онаси тоғдир.
Тоғсиз дарё дунёга келмас,
Туғилган илк хонаси тоғдир.

* * *

Дунёга келганда ҳар инсон,
Ўзига қурар бир иморат.
Умрдай тизгинсиз бу жаҳон,
Иморат қурмоқдан иборат.

* * *

Остонадан ҳатлаган меҳмон,
Меҳмон бўлиб кел яна бир бор,
Ўғритса ҳам кўнглингни мезбон,
Душман бўлиб келмагин зинҳор.

* * *

Дўст тутинмоқ жуда ҳам осон,
Сақлаб қолиш дўстликни
мушкул,
Дўст деганда қийналмаса жон,
Ундай дўстдан ёт афзал буткул.

* * *

Фарзанд кўриб, унинг васлидан
Ҳеч ким жудо бўлмасин асло.
Бир жон кетиб инсон наслидан,
Зор-зор қақшаб қолмасин дунё.

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

АЙТЧИ ЮРАК

Айтчи юрак, нега нотинчсан
Нега бунча ўйноқлаб қолдинг.
Сиғмай қолган каби кўкракка
Хаёлимни сен қамраб олдинг?
Севдингмикан елпиниб ўтган
Қоши камон бирор гўзални.
Ёки дилни ўртаб юборган
Хулқи аъло, сўзи асални.
Ё қилмайин отамни ризо,
Бормадимми унинг қабрига.
Ёки ёлғиз онаизорнинг
Кирмадимми мен ҳузурига.
Ё оёқсиз қолган жасурнинг
Юришига солдингми назар.
Ё чайқовда юрган йигитнинг
Қилмишидан қилдингми ҳазар.
Ё дўстингнинг нотавонлиги
Ётдимикин сенинг қаърингга,
Ё папирос чеккан сатангнинг
Қийшанглаши тегдиорингга.
Айт-чи юрак нега нотинчсан,
Нега бунча ўйноқлаб қолдинг.
Сиғмай қолган каби кўкракка
Хаёлимни сен қамраб олдинг?
Ҳар эшикка йўл топиш мумкин,
Аммо сенга кирмоқлик малол.
Тинчимайсан бажармагунча
Буюрганинг инсондек ҳалол.

Анвар БЎРИБОЕВ.

ШАРҚДА МАШЪАЛ

Ўзбекистон Шарқда машъалим,
Боғу-бўстон дашту саҳроси.
Тоғлари кон, сувлари болим,
Паҳлавондир олтин пахтаси.
Фахримиздир қадим Самарқанд,
Зарафшоннинг суви дурдона.
Андижону, сўлим Наманган,
Мардлар юрти гўзал Фарғона,
Бухоронинг тарихи машҳур,
Қоракўлу, олтинларга кон.
Қашқадарё, Сурхон ҳам сулув,
Гул кўркига лол қолар жаҳон.
Водийлари гуркираб турар,
Қирларида ям-яшил бахмал.
Боғларида шарбат қуюлар,
Тунларида ГЭСлари машъал.
Диллар мафтун Тошкент
кўркига,
Коммунизм эзгу нияти,
Бағри яшнар инсон бахтига,
Беш йилликлар азми-қудрати,
Ўзбекистон Шарқда машъалим,
Боғу-бўстон дашту саҳроси.
Тоғлари кон, сувлари болим,
Паҳлавондир олтин пахтаси.

Абитой ТУРУМБЕТОВ.

АЖИБ МАНЗАРА

Изиллайди совуқдан шамол,
Эшик қақрар бошпана
излаб.
Ариқ суви чулдирамас, лол,
Тамом тилдан қолибди
музлаб.
Қор остида замин ухлайди,
Навбаҳорнинг нафасига зор.
Уни дарахт, шохлар
йўқлайди,
Яланг тани қалтираб абгор,
Қушлар сассиз кўтарар
фиғон —
Митти диллар улкан
ташвишда.
Улар учун биттагина дон
Жони каби азиздир қишда.
Бу ҳолатни кузатиб офтоб,
Узоқдан нур сочгани маҳал,
Кўрмагандек қушлар ҳеч
азоб,
Бахт ҳақида ўқишар ғазал.

БАРГ

Олтин куз,
Дарахтдан узилиб бир
барг,
Еллар қанотига илиниб
учди.
Шамол тўхтади-ю,
кўкни этиб тарк,
Бечора шўх дарё сувига
тушди.
Тўлқинга берди у ўз
ихтиёрин,
Қайгаки ундаса, кетди шу
томон...
Сув кириб қондирди эл
пахтазорин,
Барг яна йўлларда қолди
саргардон.
Ким эркин қолдирса биров
қўлида,
Шу баргдай тентирар ҳаёт
йўлида.

ВИСОЛ

Тун ёзиб қулочин, сочиб
сочини
Оламни осуда уйқуга
чорлар.
Висол тантанаси, ишқ
ривожини
Кўрай деб кўкда ой,
юлдузлар порлар,
Табиат тўфонли диллар
шивирин
Эшитиш дардида сақлайди
сукут,
Шу ният йўлида сабо
яширин —
Гуллар барги аро
бўлмишдир унут.
Йигит, қиз келади ўша
соҳилга,
Ҳали ёзилмаган достон
бошланар.
«Шу лаҳза чўзилса, — дер
у, — минг йилга»,
Иккисин кўзлари бахтдан
ёшланар.

Ўлмас ЖАМОЛ.

МАНГУ ЗИЙНАТ

(СОНЕТ)

Янги уй қад тикса, хонадонда тўй,
Ғишт қалар бирликда машҳур халқимиз.
Йўл қуриш, каналлар қазиш эзгу ўй,
Иноқ инсон яша десак ҳақлимиз.
Кўкалдош пештоқин безаб моҳир қўл,
Яратган обида сақланар абад,
Улуғбек солганда коинотга йўл,
Самарқанд кўрк олган мисли забаржад.
«Оқ олтин»-тоғ уяр шу қўллар яна,
Бирлашиб зафарлар қучмоқлик одат.
Азалдан ўзбекка ҳашар анъана,
Иноқлик туфайли топган саодат.
Кўпчилик бош қўшиб бошласа ҳашар,
Диёрга зийнатдир, мангу ярашар.

Бобохон АБДУРАИМОВ.

САККИЗЛИКЛАР

Кўзларингни ҳеч нарсага ўхшатолмадим,
Қиёсини тополмасдан қийнадим ўзни.
Шоирларнинг танбеҳига қулок солмадим.
Кўзлар дея атайвердим сендаги кўзни.
Қандай айтай кўзингдаги ажиб туйғуни,
Мени сенга боғлагандир фақат шу кўзлар.
Ўхшашини тополмасам кечиргил мени,
Ахир унда чўкиб ётар тунлар, кундузлар.

* * *

Жилғаларнинг суви бир бўлиб,
Гувиллайди тинимсиз дара.
Тоғ ўйлайди пастга термулиб:
«Мен буюкман сойлардан кўра».
Тоғ сукутин мангуга асраб,
Ҳис этолмас шовқинни сира.
Сой ўйлайди чўққига қараб:
«Мен буюкман тоғлардан кўра».

Амирқул ПЎЛКАНОВ.

Севги янглиғ гўзалдир баҳор,
Баҳор каби севги ҳам сулув,
Иккаласи бир рубобга тор,
Иккиси ҳам мангудир мангу!
Кўнгилларга ёр бўлсин баҳор,
Кўнгилларга ошна бўлсин ишқ.
Шундагина инсон бахтиёр,
Шундагина ҳамроҳдир қўшиқ!

Ж. Тўраев фотоэтюди.

Лирик мисралар

СЕНСИЗ

Сен ундасан, мен бунда ажаб қайрилма қош қиз,
Соҳибжамолингга ой билан кун талаш қиз.
Ўзи, кўзи, ой юзи танда жонга туташ қиз,
Жунун савдосин солма бу бошга париваш қиз.
Тилга киргайми ёрсиз сочингнинг таронаси?
Сенсиз келган кўкламнинг борми экан маъноси?
Васлингга етмоқ мудом шайдойинг таманноси,
Санмасми мани этган беқарор, бебардош қиз?
Мен учун бу дунёнинг кўркамлиги сен билан,
Беармону, беафғон, бекамлиги сен билан.
Ўн саккиз минг оламнинг оламлиги сен билан,
Бу жаҳонда кўрмасин шаҳло кўзинг ҳеч ёш қиз.
Сулув, сенсиз бу кўзга кенг жаҳон тор кўринур,
Тоғларда унган лола ўрнида қор кўринур,
Бу лаб бир қатра сувга ташнан зор кўринур,
Тобакай бўлгай сени ошиёнинг Шош қиз!

Тўра СУЛАЙМОН.

НИЯТИМ

Элга кирганман, элим меҳри менга ёрлиқ қилур,
Яшнаган ҳислар, қувончларга кўнгил торлик қилур.
Қовму қондош меҳридан ҳам меҳрибонроқ дўстларим,
Шодлигу қайғимда ҳам ёнимда дилдорлик қилур.
Ёлчидим ёрдан, муҳаббат қўшди умримга умр,
Хуш кўриб боримни дилдорим вафодорлик қилур.
Ранжитиш қайда, тилим ўтмайди сиздан сенга ҳеч:
Дид билан кўнглим топиб, ҳар ишда ҳушёрлик қилур.
Иккимиз ибрат, азиз фарзандларим ширин-шакар,
Кўнглимизни тўлдириб, парвозга тайёрлик қилур.
Соз даври бўлган сари ортар тириклик зийнати
Ниятим севган ҳаётимга жилокорлик қилур.
Восит, имондан Ватан севмак, ишончинг қудратинг,
Элга шайдоларга эл доим мададкорлик қилур.

Восит САЪДУЛЛА.

БАХТИМ БАҲОРИ

Ўйнаб-ўйнаб кўчаларда баҳор кезиб юродир,
Менинг ёлғиз бошлигимни у ҳам сезиб юродир,
Ёдга солиб йўқ ёримни бағрим эзиб юродир,
Аммо кўнглим сезиб турар, шудир бахтим баҳори.
Гоҳи-гоҳи фасли баҳор учқунлайди оппоқ қор,
Сабза урган ўтлар билан ўйнар опоқ-чапоқ қор,
Йўқ ерлардан дилга совуқ шубҳа ташлар чатоқ қор,
Ёғмагай қор орзуларга бу йил, бахтим баҳори.
Ой тўлишиб боққан кеча ўйнаганга не етсин,
Ўйнамаса ёр сен билан, қуймаганга не етсин,
Бошинг қўйиб ой кўксига, тўймаганга не етсин,
Йўлларингни пойлаб ҳумор, гулдир бахтим баҳори,
Ҳар куни кўрган қизлар бугун отар хандон ўзгача,
Қизлар сиз ҳам йигитларга тутманг осон, ўзгача,
Сизлар қолиб йўлда бу чоғ, еру осмон ўзгача,
Кулмаган бир Чўлпон бўлса, кулдир бахтим баҳори!

Чўлпон ЭРГАШ.

ҚЎЛЛАР

Бир назар сол, дўстгинам
Деҳқон отам қўлига:
Обдон қуёшда пишган,
Олтин тупроқ рангида,
Тарам-тарам чизиқлар
Ўхшар босган йўлига,
Мускулдордир, мушт урса
Ер бошини гангитар.
Бўртиб, кўпчиб туради.
Томирлари баралла.
Тоғлар унинг измида,
Боғлар унга мунтазир.
У қуёшни ҳар куни
Кутиб олар далада,
Ва ҳар оқшом уйига
Юлдуз уни кузатур.
Курра бахти, саодат —
Ўша қўлнинг ҳиммати,
Дўстим уни ўпайлик,
Унга таъзим қилайлик,
Билсанг эди... у қўлнинг
Бебаҳодир қиммати,
Кел, лоақал сўзлардан
Унга ҳайкал қўяйлик!

Қамчибек КЕНЖА.

ТОҒ ГУЛИ

Сўқмоқдаги тош устида
Яшнаб турар бир туп гул.
Шамолларнинг беланчагин
Оғушида у буткул.
У чидайди тоғ ҳавосин.
Изғиринни — елига.
Тошдан-тошга ўйноқлаган.
Ёмғирига — селига...
Гулга боқсам тушар доим
Тоғ гўзали ёдимга...
Энди билдим, ундан бўлак
Етмас менинг додимга.

ИНТИЗОР

(ҚЎШИҚ)

Дилда меҳринг уйғонса,
Тонгда йўлга қарайман.
Қалбим оташда ёнса,
Саболардан сўрайман.
Райҳонга лаб қўйиб ёр,
Наргизни уйғотайму?
Куйлаб, бўлиб интизор,
Торимни сайратайму?
Гуллар сочай йўлингга,
Ол тоғларнинг лоласин.
Қалбим тутай қўлингга,
Тингла унинг ноласин.

Пўлат НИШОНОВ.

ДЎСТИМГА МАКТУБ

ҲИКОЯ

— Ҳикоят холани ўғли ташлаб кетибди, эшитдингизми, қўшни?

— Вой айланай сиздан, нималар деяпсиз? Салимжон-а?! Бўлмаган гапдир-ей?

— Ҳой, нега ишонмайсиз, ахир ўзим шу топда Ҳикоят холанинг олдидан кевотман-ку. Шўрликнинг шундай жиғи-бийрони чиқиб ўтирибдики, асти қўяверасиз. Собиранинг кўзи ёрганини айтиб, бир оз кўз ёши ҳам қилиб олди.

— Ҳамма иллат келинида,— лабини буриштириб гапга аралашди дўрилдоқ овозли аёл.

— Ҳа, айланай, қўшни айтганингиз рост, келинида бўлса ҳам бордир. Нега бўлмаса Салимжонни отасиникига олиб кетади? Ҳозирги келинларга ҳайронман-да, қайнона бир оғиз гап айтиб қолса борми, дарров қовоғидан қор ёғилиб, кетаманга тушади қолади...

Қўшни хотинларнинг айвондаги бу нохуш мунозараси тинчимади. Аксинча, авж олиб мен ўтирган уйга шанғиллаб эшитилиб турди. Хотинлар Ҳикоят холанинг аҳволини, Салимжоннинг ўйламай-нетмай иш тутганлигини; бунга келин айбдор эканлигини куйиб-пишиб айтишарди. Бир маҳал Ҳикоят хола достони тугаб, қўшнилар энди маҳалладаги дилдор, ишда чаққон, сўзда чечан келинлар таърифига ўтишди.

Менинг хаёлим эса ҳамон Ҳикоят хола билан Салимжон ва унинг хотини Собирада эди. Қулоқларимга сира ишонгим келмасди. Наҳотки, Салимжондай покиза йигит меҳрибон онаизорини ёлғиз ўзини ташлаб кетган бўлса...

Айвондаги қизғин суҳбат яна Собирага келиб тақалди.

— Ҳой, қўшнилар биласизларми, келин ўғлингизни сизга бердим дебди-ю, ўзи уйдан бошини олиб чиқиб кетибди. Ҳикоят хола эса Салимжонни чақириб уни келинининг кетидан юборганмиш,— деди биринчи гап бошлаган аёл.

— Ахир Ҳикоятхон ақлли аёлда, келинига мадад бўлар, айниқса ўша кезларда уни ёлғизлатиб қўйишни лозим қурмаган-да, ақли етган ўртоғим бечоранинг.

Хотинлар мунозараси юрагимга ғулу солди. Ўша куни ҳам, эртасига ҳам, кўп вақтгача шу гаплар хаёлимдан нари кетмади. Ҳикоят холанинг нуроний сиймосини кўз ўнгимга келтирар эканман, юрагим алланечук бўлиб кетарди. Тўғрисини айтсам, ишга қўлим бормасди.

Ҳикоят холани кўрадиган бўлиб қолдим. Бу миш-мишларни эшитганимга уч кун бўлганда, ўқишдан кеч чиқишимга ҳам қарамай, бозордан майда-чуйда олиб тўғри Ҳикоят холамникига бордим.

От юзли, қовоқлари салқиган, юзига қарилик анча-мунча из ташлаган, оқ-сариқдан келган Ҳикоят хола мени илтифот билан кутиб олди. Лекин қадди назаримда анча букилгандек кўринди. У менинг келганимдан хурсанд бўлганлигини айтди. Ҳатто Салимжонга атаб қўйган нарсаларини олдимга тўкиб-солди. Суҳбатлашиб ўтириб соат 12 бўлганини ҳам сезмай қолибман. Холам билан хайрлашиб кўчага чиқдим. Кўчада кетатуриб яна хаёлим қочди. Нималарни ўйламадинг, дейсиз. Уйга келишим билан Салимжонга хат ёзишга аҳд қилдим. Мана уйда ўзим ёлғиз ўтирибман. Нимадан бошлаш керак. Киши ҳаяжонланганида шундай ҳолатга тушадими? Наҳотки, бир сўз келмаса-я. Йўқ, мактуб шундай битилди:

«Дўстим, Салимжон мен ҳозиргина сизларникидан келиб турибман. Ҳамма гапдан хабардорман. Наҳотки, сен шунчалар худбин, шунчалар бемеҳр бўлсанг. Агар бирга ўтган ёшлик йилларимизни эсласам, сенинг шунчалик тез ўзгарганингга сира ҳам ишонгим келмайди. Эсингдами бўш вақтларимизни ёнимиздаги сойда, анҳор бўйидаги кўкаламзорда мароқ билан ўтказардик. Романтик хаёллар билан ёзилган ишқий шеърларингни ўқиб тўлқинланганларинг ҳали-ҳали ёдимда. Ўша кезларда сўзларинг маъноли, қарашларинг табассумли эди. Наҳотки сени не-не қийинчиликлар билан вояга етказган, сени деб неча-неча тунларини бедор ўтказган онангни ташлаб кетишга журъат этдинг.

Дўстим, ота ва она қандай улуғ ва мўътабар зот. Фарзанд учун дунёда энг азиз, энг меҳрибон инсон шулар эмасми? Онанг бечора урушнинг оғир кунларида отанг йўқлигини билдирмасдан авайлаб ўстирди, сенга тарбия берди, сени инсоният оламига тайёрлади. Эсингдами, дўстим, мактабдан қувониб-қувониб, ўйнашиб-кулишиб келганимизда онанг қўлингдан портфелингни ола туриб ардоқлаб, ўпиб қучганлари. Узун уйқусиз тунларида дилдаги орзуларини эртак сингари ҳикоя қилиб берганлари, кеч қолган кунларинг эшикка термулиб ўтирганию; жилмайиб эшикдан кириб борганингда «уф» тортиб койинганлари. Онанг сенга доимо соф, тўғри ва меҳрибон бўлишни ўргатарди. Сен онангни суянчиғи, овинчоғи эдинг. Сенсиз унга дунё қоронғу, ахир сен умр йўлдошидан қолган бирдан-бир энг азиз ёдгори эдинг.

Эсингда бўлса керак, иккаламиз 4-синфда ўқиган йиллар. Ўша йили қиш жуда қаттиқ келиб, ер анчагача қордан аримади. Қишки каникуль кунлари. Мен уйдан чанамни олиб, сени чақириб уйингга кирдим. Сен сой ёқасидаги тепаликка бориб, чана учиш учун онангдан рухсат сўраганингда, холамлар зўр-базўр жавоб бердилар. Эшикдан чиқиб кетар эканмиз «Эҳтиёт бўлинглар, машина йўлидан нарироққа бориб учинглар, Салимжон, тезроқ келгин, ўғлим» деган сўзлари кеча айтилгандек ҳали ҳам эсимда...

Роса мазза қилиб маҳалламиздаги ўртоқларимиз билан чана учдик. Уйга қайтишимизда нима бўлдию сен тўсатдан сойга думалаб кетдинг. Оғир шикастланганингданми ёки қаттиқ қўрққанингданми «ойижон» деб қичқириб юборганинг ёдингдами?

Сени сойдан зўр-базўр олиб чиқдик. Ҳа деганда хушингга келмаганингдан қўрқиб, уйингга онангни олдига югурган эдим. Нафасим оғзимга тиқилиб уйга кириб борар эканман, онангнинг рангидан қон қочиб, тили оғзига сиғмай гапиролмасдан қолди. Воқеани эшитгач, унинг ўша топдаги ҳолатини кўз олдимга келтиролмайман, фарёд солиб кўчага отилди. Энди-энди воқеанинг тўппа-тўғрисини айтиб қўйганлигимдан қаттиқ афсусланаман. Иложим қанча. Ахир мен у вақтларда жуда ёш эдим, босиғи билан гапиришни хаёлимга ҳам келтирмасдим.

Онанг югуриб келиб, одамлар тўдасини ёриб ўтди-да, сени азот кўтариб бағрига босди. Бошингни силаб, юзларингдан ўпди.

Қўлларингдан оқаётган қонга кўзи тушгач, «дод боламдан айрилдим»,— дедию, у ҳам хушидан кетиб йиқилди...

Сени касалхонада бир ой даволаганларида сенга мадад берган, ўз қонини ҳам аямай сени ҳаётга қайтарган, ўттиз кун рангсиз заъфарон юзингга термулиб ўтирган, яраларинг оғриб ингроқ тортганингда бошингни силаб сенга тасалли берган шу онанг эди-ку.

Ҳозиргина онангни олдидан келганлигимни айтган эдим. Ҳовлиларинг жуда саранжом-саришта, сувлар сепилиб тоза қилиб супурилган. Аввалига Салим хотини билан қайтиб келибди, деб ўйлаб ўзимда йўқ севиндим. Онанг билан кўришаётганимда «яхшиям келдинг болам, сени кўрсам ўғлимни кўргандек бўламан» дейишларидан бир дақиқали севинчим ўрнини хафаликка бўшатиб бердию, кетди қолди. Нима учундир онанг сенинг тўғрингда гапирмадилар. Сўрашга иймандим. Кўнгиллари бузиларми, деб ўйладим.

Нега уйдан чиқиб кетдинг. Унга нима сабаб бўлди. У нарса арзигулик бўлганда майли эди-я! Ахир сенинг онанг келинга ҳам она-ку! Қайнона—келиннинг уруши дока рўмолининг қуриши дейишади қадимгилар. Унга иш ўргатса, йўл-йўриқ кўрсатса, беҳуда харажатларни камроқ қил, яқинда она бўласан, маошингни тежаб сарфла, неваралик бўлганимда бошимга тумонат одам йиғилади, керакли анжомларни тайёрлаб қўяй деса ёмонми, шу нарсалар пасткашлик, хасислик бўладими. Келин шу нарсалар учун онаизоринг кўнглини ранжитадими?

Хотининг онанг хасис ва пасткашсан, мени юриш-туришим, кийинишимни кўролмайсан «дегандан сўнг, онанг уни майли мендан нарида тураколинглар, дейишга мажбур бўлган-да, ахир: Онага осон тутма!

Онанг шўрлик майли ўғлим қаерда бўлса, боши омон бўлсин, дейди-ю, лекин сени жуда соғинган, айниқса неварасини кўриш орзусида».

Бу мактубни ёзганимга анча вақт бўлди. Лекин ханузгача дўстимдан жавоб ололмадим. Охири бир куни йўлим тушиб Ҳикоят холанинг аҳволидан хабар олай деб кирган эдим, кампир тушмагурнинг неварасини ўйнатиб:

Сен боламнинг боласи,
Очилган гул лоласи,
Ҳаммани бахтли қилган
Советим замонаси,

деб алла айтиб ўтирганини кўриб, севинчим ичимга сиғмай, кўриниш ҳам бермасдан орқамга қайта қолдим.

А. МАННОПОВ.

БАНОГОҲ УЧРАШГАНДА

Кўп йиллардан буён кўришмагандик,
Баногоҳ учрашиб қолдик биз дўстлар.
Самимий сўрашдик, суҳбат қизиди:
— Ҳол-аҳвол яхшими? Борми кам кўстлар?..
Даврада айланар бир пиёла чой,
Сўзлашга киришди биринчи ўртоқ.
У деди: — Ишларим ҳавас қилгудай,
Трест бошлиғиман, кўнглим жуда чоғ...
Иккинчи оғайни керилиб кетди:
— Э, нима деяпсиз?! Мана мен олим,
Иши оз, пули кўп, кимсан кандидат,
Ҳаётим роҳатда, михдай аҳволим!
Яна аллақанча мақтанди икков,
Уйу мебелларин санаб бирма-бир.
Баъзи қўшнилардан нолиб кетишди,
Ўртада қолмади ҳеч қандайин сир.
Қалбимда ачиниш қалқди ўша зум,
Турли ҳис-ҳаяжон босди дам-бадам.
Минг афсус дўстларим «бошлиқ» ва
«олим» —
Бўлибди-ю, лекин бўлмабди ОДАМ!..

Раҳим УМАРИЙ.

Спорт

ЙЎЛНИНГ УЧДАН БИРИ ЎТИЛДИ

Жаҳон хоккей чемпионатида мусобақаларнинг учдан бир қисми тугади. Бешинчи кун Швеция терма командаси учинчи ғалабани қўлга киритди: ГФР хоккейчиларини 8:2 ҳисобида енгди. Финляндия вакиллари польшаликлар дарвозасига бешта шайба ташладилар. Ўз дарвозаларини дахлсиз қолдирдилар. Шундай қилиб кечаги ўйинлар олдидан турнир жадвалида қуйидаги вазият вужудга келди.

Мамлакатлар	Ў	Ш	О
СССР	3	34—6	6
Швеция	3	21—4	6
ЧССР	3	18—5	4
Финляндия	3	15—11	4
ГФР	4	8—37	0
Польша	4	6—39	0

КИМ ЧЕМПИОН БЎЛАДИ

Ўзбекистоннинг энг кучли шахматчилари ўттиз саккизинчи марта республика чемпиони номини олиш учун тўпландилар. Мусобақа бошланиши олдидан чемпионатнинг бош судьяси, Бутуниттифоқ тоифали судья М. Муҳиддинов мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди:

— Марказий «Пахтакор» стадионидаги шахмат клуби уч ҳафта қизғин мусобақалар марказига айланади. Чемпионлик номини олиш учун 18 шахматчи курашади. Улар ярим финал мусобақаларининг ғолиблари, Тошкент биринчилигида пешқадам бўлган шахматчилардир. Қатнашчилар орасида республиканинг тўрт собиқ чемпиони, уч СССР спорт мастери ва бошқа истеъдодли ёшлар бор. Ўтган йилги ғолиб тошкентлик мастер Леонид Маслов ўз мавқеини сақлаб қолиш учун М. Рудерфер, И. Бирбрагер, Д. Қаюмов, С. Пинчук, Л. Басс, А. Мкртичан сингарилар билан беллашиши керак.

Кеча биринчи тур мусобақалари бўлди.

ҚИШЛОҚ ПОЛВОНИ

Латвия ССРнинг Елгава шаҳридан хушхабар келди. Бу ерда классик курашдан қишлоқ спортчилари ўртасида Совет Иттифоқи биринчилиги мусобақалари ўтказилди. Мусобақада областимиз вакили — «Политотдел» колхози спортчиси Михаил Ли ажойиб ғалабани қўлга киритди. У 52 килограмм вазнли полвонлар ўртасида биринчиликни эгаллаб, олтин медалга сазовор бўлди. Тошкент областининг яна икки спортчиси тўртинчи ўринга кўтарилди. Булар 48 килограммликлар вазнида беллашган Юрий Син билан оғир вазнли Комил Юсуповдир.

Умумкоманда ҳисобида полвонларимиз еттинчи ўринни олишди.

ТУРҒУН БАДАЛОВ ТЕРМА КОМАНДАДА

Самбо кураши ишқибозлари тошкентлик динамочи Турғун Бадаловни яхши биладилар. У кўпгина мусобақаларда бир неча бор фахрли ўринларни эгаллаб келмоқда. Турғун Липецк шаҳрида бўлган «Динамо» жамияти Марказий Советининг ёшлар ўртасида шахсий биринчилигида ҳам муваффақиятли қатнашди. 90 килограммлик бу спорт мастери иккинчи ўринни эгаллади. Бадалов бу билан «Динамо» жамияти терма командаси составига киритилиб, мамлакат биринчилигида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

Яна икки самбочимиз бешинчи ўринни олди. Булар А. Абдувалиев билан В. Малиновскийлардир.

БУТУНИТТИФОҚ ЁШЛАР ЎЙИНЛАРИ

Баскетбол бўйича биринчи Бутуниттифоқ ёшлар ўйинлари ниҳоясига етди. Каунас шаҳрида мамлакатимизнинг барча республикаларидан борган ёш баскетболчилар куч синашишди. Афсуски, Ўзбекистон вакиллари бу ерда ишончни оқлай олмадилар. Тренер Юрий Шиманский тайёрлаган Ўзбекистон ўсмирлар командаси 17 та коллектив ичида 14-ўрин билан чекланди. Қизларимиз (тренер Степан Лебедев) 13-ўринда қолишди. Вакилларимиз Қирғизистон, Қозоғистон, Закавказье республикалари баскетболчиларини ҳам олдинга ўтказиб юборишди.

МОСКВА. Шайбали хоккей бўйича жаҳон ва Европа чемпионати давом этмоқда. Пойтахт кўчаларида чемпионат ўйинларининг жадвалларини кўриш мумкин. Суратда: Кутузов проспектида спорт мухлислари чемпионат календарини кўздан кечиришмоқда.

В. Соболев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

СЕЛЕКЦИОНЕРНИНГ ЁНҒОҚЗОРЛАРИ

БЎСТОНЛИҚ. Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтининг тоғ боғдорчилиги ва узумчилиги Бўстонлиқ филиали Ўзбекистон колхоз ва совхозларига ёнғоқ кўчатининг дастлабки туркумини етказиб берди. Улар орасида ёнғоқнинг янги «Юбилей» нави бор. Бу нав мевасида 80 процентгача ёғ бўлиши билан фарқ қилади. Ўрта Осиёда ҳали шу вақтга қадар ёнғоқнинг бундай нави бўлмаган эди.

Янги ёнғоқ навининг автори биология фанлари кандидати Сергей Семёнович Калмиков Бўстонлиқ тоғларида ёввойи ҳолда ўсувчи йирик мевали ёнғоқни излашга кўп йил сарфлади. У шулардан бирини селекция иши учун асосий материал қилиб олди.

Ўрта Осиёда С. С. Калмиков етиштирган ёнғоқ ва бодомнинг ўн беш нави районлаштирилган. Ёнғоқнинг «Идеал» ва «Ўзбекистон тезпишар» навлари иккинчи йилдан бошлабоқ ҳосил бериши билан ажралиб туради. «Панфиловец» ва «Гвардейский» навлари мазали ва яхши ҳосил беради.

С. С. Калмиков 65 ёшда. У умрининг ярмидан ортиғини фанга бағишлади. У етиштирган ёнғоқ навлари солинган посилкалар Болгария, Польша, Ҳиндистон, Франция, умуман жаҳоннинг йигирма мамлакатига жўнатилган. (ЎзТАГ).

ҚАДИМГИ СУРАТЛАР „ГАЛЕРЕЯСИ“

ҚИРҒИЗ археологлари республиканинг жанубидаги Туямўйин водисида қояларга ишланган қадимги довон (Фарғона) расмлари «галереяси»ни топдилар. Қадимги усталар кишилар, тоғ такалари, қушлар, музика асбобларини тошларда моҳирона тасвирлаганлар. Коллекцияда от тасвирлари айниқса кўп.

Олимларнинг фикрича, шу расмлар ишлаганлигига 2 минг йилдан ошиқ бўлган.

Қирғизистондаги даралар, тоғ ён бағрилари, тош ва ғорларда шу хилдаги бошқа кўп расмлар бор. Мутахассислар эрамиздан аввалги тўрт мингинчи йилдан бошлаб эрамизнинг биринчи минг йиллигигача ўтган даврдаги кишилар авлодлари шу расмларни ишлаган, деб аниқладилар.

«Тош суратлар» топилган жойлар қўриқхона, деб эълон қилинди.

А. КОМАРОВ.
Фрунзе.

ЖИНОЯТНИНГ ЙЎЛИ БЕРК

Районимиз асосан сабзавоткорлар, соҳибкор ва чорвадорлар макони. Районимизнинг ана шу меҳри дарё меҳнаткашлари шаҳарлик бирордарларимиз дастурхонини қишин-ёзин ёзнинг турли-туман нознеъматлари билан тўкин қилиш, давлатга кўплаб сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш йўлида самарали меҳнат қилиб, йил сайин катта ютуқларни қўлга киритиб келмоқдалар.

Афсуски, шоли курмаксиз бўлмаганидек, орамизда эскилик сарқити билан ҳамон судралиб келаётган жамоат ва давлат мулкига кўз олайтириб, енгил-елпи ҳаёт кечириш ёки жамоат тартибини бузувчи шахслар оз бўлса ҳам учраб туради. Районимиз ички ишлар бўлими ходимлари ўз постида хушёр туриб, уларни қайта тарбиялаш, жиноятнинг олдини олиш учун омма ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқда.

Район Совети сессиялари ва йиғилишларида ички ишлар бўлими фаолияти бир неча бор муҳокама қилиниб тегишли ёрдам кўрсатилди. Жумладан, ўтган йилнинг сўнгги ойларида жиноятга қарши кураш ва жамоат тартибини сақлаш, паспорт аппарати иши ҳамда участка инспекторларининг иш фаолияти каби масалалар сессия муҳокамасига қўйилди. Ижроком йиғилишларида эса майда ўғирлик ва чайқовчилик, спиртли ичимликлар билан савдо қилишни тартибга солиш каби масалалар кўриб чиқилди.

Жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш каби профилактик ишларни муваффақиятли олиб бориш йўлларидан бири жой шароитини яхши ўрганиб олишдир. Ҳар бир оператив ходим ўзига бириктилган участка шароити, уерда яшовчи аҳоли билан яқиндан таниш бўлса, йўл қўйилган жиноят сабабларини ўз вақтида оператив равишда очиш ва тез ҳал этиш осонроқ бўлади. Ана шу мақсадда биз район территориясини тўрт зонага ажратиб, иш олиб боряпмиз. Жиноят қайси зонада содир бўлмасин, уни ўз вақтида аниқлаб, ўша жойнинг ўзида анализ қилиб борилади. Бундай метод жиноят қилган ёки тартибни бузган шахсга нисбатан жамоат ғазабини қўзғатиш, келгусида бундай кўнгилсиз ҳодисаларнинг бўлмаслигига ёрдам беради. Бу билан бирга ҳар ой ва квартал давомида жиноят сабаблари, текшириш натижалари ўрганиб борилади. Ана шу текшириш ва пухта анализлардан келиб чиқилган хулоса, жиноят қайсики кўп содир бўлган қишлоқ ва посёлка Советларига, колхоз ва совхоз, корхона ва ташкилот раҳбарлари эътиборига ҳавола қилинади.

Районда жиноятчиликнинг турли кўринишларига қарши курашишда жамоатчиликнинг актив вакиллари катта ёрдам беришяпти. Улар иштирокида ички ишлар бўлими ходимлари бир қатор профилактик тадбирлар ўтказишди. Ўтказилган рейдлар ва тадбирлар натижаси ўрганиб чиқилди ва уларга ўз вақтида тегишли чоралар кўрилди. Ана шундай штатсиз жамоат вакиллари, ўртоқлик судлари жамоат ташкилотлари ходимлари билан ўзаро ҳамкорликда иш олиб борилаётганлиги туфайли жойларда фойдали ишдан четда юриб, енгил-елпи ҳаёт кечираётган 25 нафар киши аниқланди, улар жамоатчиликнинг таъсири билан фойдали ишга жалб этилди.

Кам учраса ҳам баъзан содир бўлаётган жиноят ёки тартиб бузиш ҳаракатлари айниқса ёшларимиз ўртасида учраётганлиги афсусланарлидир. Хўш, бунинг объектив сабаби нимада? Очиқ эътироф этиш керак, ёшлар ўртасида тарбиявий ишларнинг бўшашиб кетганлиги бунинг асосий сабаблари бўлиб қоляпти. Ҳа, айрим мактаб педагоглари айниқса вояга етиб қолган ўқувчиларни коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялаш, уларни меҳнатга муҳаббат, катталарга ҳурмат билан қараш руҳида тарбиялашнинг турли формаларидан фойдаланишга етарли эътибор беришмайди.

Мана бу фактга эътибор беринг. Киров номли мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси Ихтиёр Даминов дарсдан кейин мактаб ҳовлисида ўқувчи қизларга шилқимлик қилиб, улар йўлини тўсади. Ҳатто безорилик билан улар орқасидан тош отиб, жароҳатлайди. Мактаб ҳовлисида шунчалик безориликка борган бу ўқувчини ўқитувчилардан ҳеч ким тартибга чақирмайди. Ваҳолангки, шу синф ўқувчиси Абдулла Каримов ўз дўстига танбеҳ бериб тартибга чақиради. Даминов дўсти Каримовнинг бу танбеҳини тўғри тушундими? Йўқ, у менга танбеҳ берадиган сенмисан, деган кайфият билан уйидан пичоқ олиб чиқиб, Каримовнинг уйига келади ва уни чақириб, кўксига пичоқ санчади. Каримов бир неча кун касалхонада ётиб, вафот этади. Бундай кўнгилсиз ҳаракатниманинг оқибати? Албатта, мактаб директори Т. Кайтазов ва синф раҳбари Мўминов, қолаверса Даминовнинг ота-оналари бола тарбияси, унинг ахлоқи билан етарли шуғулланмаганликлари натижасидир.

Ёки мана бу фактни олинг. 11-мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси Алексей Валинский мактабда систематик равишда ман этилган «табак»ни чекиб, атрофига ёш ўқувчиларни жалб этган. Бундан ташқари, мактаб тартиб-қоидасини бузиш, бошқа ўқувчилар ишига халақит бериш каби безорилик ҳаракатларини давом эттириб келган. Афсуски, шу ўқувчининг онаси Юлия Алексеевна Валинская шу мактабда ўқитувчилик қилса-да, ўз фарзандига тарбия бера билмаган. Натижада ўғли Алексей безорилиги учун жавобгарликка тортилган.

Бундан ташқари Ҳабибулла Убайдуллаев исмли ёшгина йигит кўп вақт ҳеч қаерда ишламай, ўқимасдан енгил машиналар запас қисмларини олиб сотиш билан шуғулланиб келган. Убайдуллаевнинг бу қилмиши ўз вақтида очилди ва жавобгарликка тортилди.

Келгусида айниқса ёшлар ўртасида жиноий ҳаракатларга барҳам бериш, уларни бу йўлдан ўз вақтида қайтариш мақсади билан райондаги 9 та қишлоқ ва посёлка Советларида жамоатчилик асосида ишловчи болалар хонаси ташкил этилди. Келес, Юнусобод, Ҳасанбой, Карл Маркс, Калинин қишлоқ Советларида «Жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олишда жамоатчиликнинг роли» деган темаларда бир неча бор суҳбатлар ўтказдик. Бундан ташқари, районда иккита комсомол оператив отряди мунтазам ишлаб турипти. Бу отряднинг жонкуяр ходимлари ички ишлар бўлими хизматчиларига яқиндан ёрдам беряпти.

Ана шу кўрилган оператив тадбирлар туфайли районда жиноят турлари ва жамоат тартибини бузиш ҳоллари кескин даражада камайди. Жиноятчиликка қарши олиб борилган кураш ва жиноятнинг олдини олишда ўтказилган профилактик ишларимиз натижасини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитети районимизга кўчма Қизил байроқ топширди.

Районимиз ички ишлар бўлими ходимлари бу ишончни оқлаш учун юртимиз бойлигига бойлик қўшаётган меҳнат аҳлининг тинчлиги ва осойишта яшаши йўлида доимо сергак туриб улар ҳуқуқини, мулкини безори ва текинхўрлардан ҳимоя қилади. Совет қонунчиликни турли йўллар билан бузишга уринувчи шахсларга қарши бундан кейин ҳам аёвсиз кураш олиб боради.

О. МИРПЎЛАТОВ,
Калинин район ички ишлари бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция подполковниги.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатувлар программаси, 18.40 — «Ҳайвон ўргатувчилар».** Болалар учун мультфильм.

18.50 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 19.30 — «Ахборот» информацион программаси, 19.45 — Биз ватанпарвар интернационалистлармиз.

Ўзбек тилида: 20.15 — Ўн минут музика, 20.25 — «Ахборот» информацион программаси. 20.45 — Ойбекнинг адабий портрети.

22.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.30 — Чигит экиш кундалиги. 22.40 — Мусиқа жавони.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — **Кўрсатувлар программаси, 11.00 — Феффининг саргузаштлари».** Кўп серияли қўғирчоқ фильмнинг 5-серияси (ўзбек тилида), 11.30 — А. П. Чеховнинг ҳаёти ва фаолияти. 9-синфлар учун рус адабиётидан ўқув кўрсатуви. 12.00 — **«Қизил альпинистлар».** Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 3 серияси (рус тилида).

18.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.50 — Ҳужжатли фильмлар экрани (рус тилида), 19.20 — Реклама ва эълонлар.

19.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.00 — **«Сиҳат саломатлик».** Илмий-оммабоп программа (ўзбек тилида).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — **Тошкент янгиликлари.** Ўзбек тилида: 19.15 — **«Фарзанд доғи».** Бадиий фильм, 20.45 — Композитор С. Рахманинов туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув, 21.50 — **«Юзма-юз».** Ҳужжатли фильм (рус тилида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/IV да **янги постановка «Флория тоска».**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕЕАТРИДА — 6/IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IV **Хотинимнинг эри.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчиси Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан.** (Охирги гастроллари).

КИНО

Бугун яшаш, эртага ўлиш — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 3, 5, кеч соат 8, 9 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 6, 8, 9.45 минутда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 5, кеч соат 7, 8.30 минутда), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Шайтон малайлари иблис тегирмонида: Айиқ — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2.30, 5 ва кеч соат 8 да), «МОСКВА» (кундуз соат 12.30, 3, 5.30 ва кеч соат 8.30 минутда), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4 ва кеч соат 7 да).

Шайтон малайлари: Шайтон малайлари иблис тегирмонида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да).

Она муҳаббати — ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11.30, кундуз соат 2.30, 5.30 ва кеч соат 8.30 минутда).

Яшасин севги! — «ВОСТОК» (кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Охирги ўқ — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 12.45, 2.30, 4.15, кеч соат 6, 7.45, 9.15 минутда).

Самовий саргузаштлар — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 1, 3.30, ва кеч соат 6.20 минутда).

УЗОРГТЕХСТРОЙ ТРЕСТИГА
(Чилонзор массиви, 2-квартал, 15-уй)

трест бош бухгалтери, бош инженернинг фан бўйича ўринбосари, қурилишнинг саноат-технологик комплектацияси билан таниш бўлган инженер-қурувчилар ва экономистлар, бош мутахассис вазифасида ишлаш учун инженер-қурувчилар, группа бошлиқлари, катта инженер ва инженерлар, техник-экономистлар, қурувчилар

КЕРАК

Иш ҳақи штат жадвали бўйича тўланади.

Уй жой билан навбати билан рўйҳат бўйича таъминланади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — ишга жойлаштириш ва информация бюроси, район ижроия комитети ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
8 ВА 9 АПРЕЛДА
«БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ЯНГИ ПРОГРАММА

Ансамблнинг бадиий раҳбари—СССР халқ артисти Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИЛАР КОНКУРСИ

Ўзбекистон химия машинасозлиги заводи қозон-пайвандлаш цехи ўша куни жуда гавжум бўлиб кетди. Бу ерга «Чирчиқсельмаш», «Ўзбекхиммаш», трансформатор заводлари, 160-қурилиш тресты ва бошқа жойлардан кўплаб ёш ишчилар келиб, электр пайвандчилар касб конкурсида иштирок қилишди.

«Ўзбекхиммаш» заводининг ёш электр пайвандчиси, коммунист Иван Клик конкурс шартларининг ҳаммасини тўла-тўкис бажарди. Унга тантанали равишда «Шаҳарнинг энг яхши электр пайвандчиси» деган ном берилди. Иккинчи ўринни ҳам шу завод электр пайвандчиси Михаил Зилозний, учинчи ўринни эса трансформатор заводининг электр пайвандчиси Юрий Лебедев эгаллади. Ғолиблар, шунингдек, шаҳар комсомол комитетининг ёрлиқлари ва қимматбаҳо мукофотлар билан тақдирланишди.

Электр пайвандчилар конкурси эстафетасини энди токарлар давом эттиришади.

О. ЛЕВАК,
Чирчиқ шаҳри.

В. И. ЛЕНИН номидаги Тошкент Давлат университетининг химё факультети студентлари ўз назарий билимларини амалий машғулотлар асосида мустаҳкамлаб бормоқдалар. Суратда: учинчи курс талабалари лабораторияда.

Р. Солижонов фотоси.

ҒАРОЙИБ ТОПИЛМАЛАР

Шахматнинг кўҳна тарихи оламида шов-шувга сабаб бўладиган янги маълумот пайдо бўлди. Уни Ўзбекистонда 1959 йилдан буён қидирув ишларини олиб бораётган илмий экспедиция кашф этди. Антик шаҳар— Далварзинтепани қазиш пайтида шахмат-ўйинига мансуб иккита дона топилди: биттаси фил, иккинчиси зебу (букри ҳўкиз) шакли. Иккала шакл қимматбаҳо, мустаҳкам фил суягидан ишланган. Уларнинг қадимий шахмат доналари эканлигини ҳозирча ҳеч ким инкор этолмайди. Демак, шахмат VI асрда эмас, балки II асрда пайдо бўлган деган янгиликни вужудга келтиради. Лекин бу тасаввур ҳам ҳали жаҳон тарих фани алломалари олдига тўла исботлаш лозим бўлган масалани кўндаланг қўяди.

Сурхондарёнинг қуйи оқимида жойлашган Далварзинтепа 1960 йилда маълум бўлди. Антик шаҳар сирларини Ўзбекистон Фанлари Академиясининг мухбир аъзоси Галина Анатольевна Пугаченкова раҳбарлигидаги илмий экспедиция аъзолари ўргана бошладилар. 1968 йил Душанбада бўлиб ўтган илмий конференция Далварзинтепа сирларини ўрганиш проблемасига бағишланди. 1969 йилдан эса қадимий шаҳарни қазиш ишлари бошланди.

Қазиш ишларида В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ҳамда Театр ва рассомчилик санъати институтининг студентлари ҳам қатнашишяпти.

13-бахтсиз рақам дейишади. 13-хонани қазиш бу тасаввурнинг тўғрилигини исбот қилаётгандек эди; ҳеч қандай топилма йўқ, жуда оғир шароитда ишлаётган студентларнинг ҳафсаласи пир. Лекин бирдан... кўзанинг қопқоғи кўринди, кейин эса қимматбаҳо тилла буюмлар кўринди. Студент ўзини йўқотиб қўя ёзди. Бироздан сўнг группа раҳбари Т. Беляевани чақирди. У ҳам бебаҳо топилма олдида бир зум довдираб қолган эди. Кўзада 100 тадан ортиқ турли буюмлар бор экан.

Бундан ташқари, Далварзинтепада, пахса орасидан топилган катта миқдордаги олтин буюк Кушон давлатини ўрганиш борасида тарих фани учун бебаҳо манба хизматини ўтайди.

Ҳамза номидаги Ўзбекистон санъатшунослик институтига келтирилган бу топилма 1 миллион сўмга яқин қимматга эга. Топилма Давлат банкидан институт мажлислар залига матбуот конференцияси муносабати билан олиб келинди. Конференцияни институт директори,, академик В. Зоҳидов очди. Бунда Далварзинтепа хусусидаги муфассал маълумотлар тўғрисида гапирилди. Санъатшунослик илмий экспедицияси раҳбари Г. А. Пугаченкова, ҳамда Туркманистон ССР Фанлар академиясининг академиги, тарих фанлари доктори Е. М. Массон ўртоқлар сўзга чиқишди.

Ўзбекистон ўзининг Самарқанд, Бухоро, Хива ёдгорлик ансамбллари билан жаҳонга машҳур . Кашф қилишда давом эттирилаётган Далварзинтепа қазилмалари Марказий Осиёнинг ўтмишидаги бой маданияти тўғрисида янгидан-янги маълумотлар беряпти. Бу шаҳар — Кушан давлатига мансуб. Шимоли-Ғарбий Ҳиндистон, Покистон, Афғонистон, Ўзбекистон ва Тожикистон жанубий қисмларининг ҳозирги территориясида жойлашган Кушон давлати эрамизгача бўлган III асрдан то эрамизнинг II асригача ҳукм сурган. Ўрта Осиёда Кушон давлати тарихи билан қизиқиш бундан 40 йил аввал пайдо бўлди. Буюк давлат қолдиқлари аста-секин юзага чиқмоқда.

Ҳозирги даврда Кушон маданиятига қизиқиш катта. ЮНЕСКОнинг Марказий Осиё маданий тарихини ўрганиш бўйича лойиҳасида бу илмий проблема жаҳон тарих фани учун энг муҳим воқеалардан бири эканлиги таъкидланган.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ИЛОН БИЛАН ОЛИШУВ

ЛЕНИНСК районидаги «Москва» колхозининг аъзоси Д. Алиев уйида мушук илон билан олишишда ғоятда чаққонлик кўрсатди. Кечқурун оила бошлиғи қизи Мастурага ошхонада чой дамлаб келтиришни буюрди. Қиз чойнак-пиёла олиш учун шкафни очмоқчи бўлганида шкафдан илон чиқиб келди. Мастура қўрқиб қичқириб юборди ва шу заҳоти мушук илонга ташланди. Қаттиқ олишув бўлди. Бу вақт уй эгаси ҳам етиб келди, лекин мушук илоннинг бўйнидан тишлаб унинг «суробини тўғри қилиб қўйган» эди.

Илон заҳарли экан, чаққанида киши нобуд бўлиши мумкин эди.

Одатда бундай илонлар Бобо тоғнинг шимолий ёнбағридаги чуқур уяларда ётади. Бу ердаги кексалар хонадонда, бунинг устига қишда биронта шунақа илон кўринганлигини эслай олмайдилар.

Я. НУДЕЛЬ,
Душанбе.
ТАСС мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари—В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиет ва санъат бўлимлари— В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01326. ИНДЕКС 64697. № В—1707.